

"Jag kanske ogillar din åsikt men jag försvarar med näbbar och klor din rätt att uttala den." (Voltaire)

Till debattredaktör: Evalis Björk 031-624138

Bitr.: debattredaktör (vik): Tina J Sjögren 031-624138

E-post: debatt@gp.se • Fax: 031-62 40 33 • Adress: Debatt, Västra

Endast debattartiklar skrivna enbart för GP publiceras. Artiklar som

Studieförbundens framtid hotas

300 av studieförbundens lokalavdelningar har under de senaste fem åren tvingats lägga ned på grund av minskat offentligt stöd. Det visar en ny kartläggning. Under de senaste tio åren har statsbidragen minskat med 14 procent och kommunbidragen med 40 procent, skriver Sten Törnblom och Maicen Ekman.

Bidragen minskar och deltagaravgifterna höjs. Studieförbundet har under de senaste fem åren tvingats lägga ned nära en tredjedel av lokalavdelningarna på grund av minskat offentligt stöd. Det visar en ny kartläggning. Ytterligare en svensk modell hotas, när folkbildningen riskerar att enbart bli tillgänglig för dem med tjocka plånböcker. Nu kräver vi besked från Sveriges folkvalda. Är riksdagspartierna beredda att öka stödet till studieförbundet?

Studieförbundens folkbildning fyller en viktig funktion för den demokratiska utvecklingen i samhället. Det står den nyligen presenterade demokratipropositionen fast. Och i den senaste folkbildningspropositionen, från 1997, deklarerar regeringen att en fungerande folkbildning är en förutsättning för att medborgare oavsett bostadsort får en höjd bildningsnivå. Därigenom skapas möjligheter för utveckling och framsteg i hela landet.

Men studieförbundens möjligheter att omsätta dessa ord i praktisk handling har blivit allt mer kringstrurna. Under de senaste tio åren har statsbidragen minskat med 14 procent och kommunbidragen med 40 procent. Studieförbundet har

miska meriter.

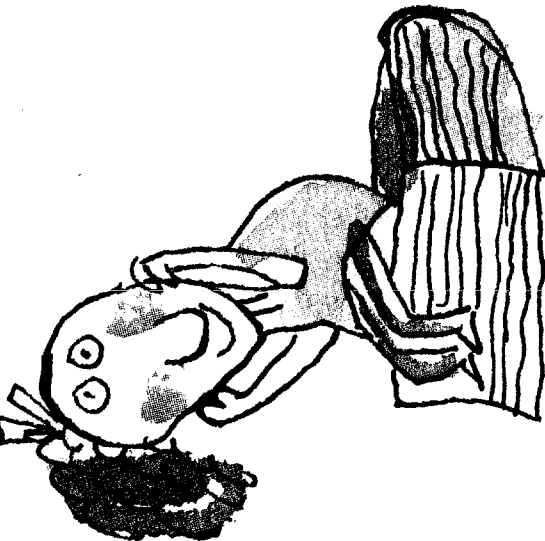
Problemet är att om studieförbundet satsar allt för mycket på det rent marknadsmissiga, riskerar vi att förlora stora delar av den pedagogiska och ideologiska bas som är folkbildningens själ.

En mycket stor del av studieförbundens verksamhet består av medlemsutbildningar för Folkrorelsesverige, en omistlig arbetsuppgift för vårt demokratituppdrag. Studieförbundet satsar på att nå dem som brukar kallas röstsavaga eller utsatta. Detta är det unika med tanken om folkbildning för alla. Utvärderingar visar också att studieförbundet är bättre än andra på att nå korttidsutbildade, invandrare och personer med funktionshinder.

Motverkar segregation

I dagens segregerade samhälle har pedagogiken i den klassiska studiecirkel ett stort värde. Många med negativa erfarenheter av den obligatoriska skolan finner i studiecirklarna en form för lärande som passar dem bättre. Studiecirkeln skapar utrymme för att människor på sina egna villkor ska kunna ta ställning i samhällsfrågor, växa och utvecklas samt få större självförtroende och självkänsla.

Människors engagemang och vilja att delta i ett förändringsinriktat demokratiskt arbete börjar i den lilla gruppen där människor möts och åsikter bryts mot varandra. Studiecirkeln är för många människor den enda mötesplatsen. Den erbjuder en möjlighet att riva sociala barriärer, bygga vänskap tvärs igenom klass, etnicitet och kultur, utveckla det lokala samhället och främja det demokratiska samtalet.

Teckning: ULF SVENINGSSON

KUNSKAPSBEHOV. Studieförbundet behövs för att stimulera röstsavaga och eftersatta grupper att utnyttja sina demokratiska rättigheter. Därför krävs ett utökat offentligt stöd, enligt skribenterna.

tvingats till drastiska besparingar – 300 lokalavdelningar har lagts ned på grund av minskat offentligt stöd.

Nationellt ansvar

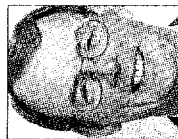
Folkbildningen är ett nationellt ansvar. Ingen ska uteslutas på grund av bostadsort eller för höga deltagaravgifter. Därför är det oroväckande att sex kommuner i Stockholm inte ger en krona till studieförbundet: Salem, Nacka, Lidingö, Danderyd, Sigtuna och Täby. Mest satsar kommunerna i Norrbottnen och Västerbotten.

En del kommuner ger inte en enda krona till studieförbundet

Förra året arrangerade studieförbundet mer än 320 000 studiecirklar med närmare 2,7 miljoner deltagare. Studieförbundet är dessutom landets största kulturarrangör och fortsatta neddragningar i verksamheten blir förödande för kulturlivet ute i landet.

Studieförbundet finns där människor finns. Ingen annan offentlig, privat eller frivillig utbildningsverksamhet kan uppvisa en sådan bred och över hela landet spridd verksamhet. Men i dag utarmas möjligheterna för studieförbundet att upprätthålla sin lokala förankring. Det leder till att färre medborgare deltar i samhällets demokratiska processer.

Studieförbundet behövs för att stimulera röstsavaga och eftersatta grupper att utnyttja sina demokratiska rättigheter. Därför krävs ett utökat offentligt stöd. Studieförbundet kräver nu krafttag och klara besked. Är riksdagspartierna beredda att öka stödet till studieförbundet?

Sten Törnblom
Ordförande

Maicen Ekman
Generalsekreterare
Folkbildningsförbundet